

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การพัฒนาประเทศให้บังเกิดความเจริญก้าวหน้า ทัดเทียมกับนานาอารยประเทศ นั้น ปัจจัยที่ถือว่าสำคัญมากคือ ทรัพยากรมนุษย์ และกระบวนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ที่สำคัญที่สุด คือการศึกษา เพราะการศึกษาเป็นการสร้างองค์ความรู้แบบยั่งยืน ประเทศชาติจะพัฒนาให้มีความเจริญรุ่งเรืองทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ไม่ได้เลยถ้าหากประชาชนในประเทศขาดการพัฒนาด้านการศึกษา การศึกษามุ่งพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของบุคคล ให้มีสุขภาพดีทั้งทางกายและทางใจ มุ่งพัฒนาคบครัวให้มีความรักและอบอุ่น มุ่งสร้างกำลังความเข้มแข็งของชุมชน ให้ร่วมผนึกกำลังกันเป็นกำลังคนที่เป็นปึกแผ่น พึ่งตนเองได้อย่างต่อเนื่อง การศึกษาที่จะเสริมสร้างความมั่นคง และก้าวหน้า ให้แก่ประเทศนั้นจะต้องเป็นการศึกษาที่มี ความรู้คู่คุณธรรม ทั้งนี้ เพราะในปัจจุบันกระแสของวัตถุนิยม ได้เข้ามาครอบงำวิถีชีวิตที่เรียบง่ายของคนไทย การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข เริ่มเปลี่ยนแปลงไป เกิดการแก่งแย่งแข่งขันกัน ส่งผลให้คนในสังคมไทยเห็นแก่ตัว คุณธรรม จริยธรรม เสื่อมทรามลงอย่างน่าวิตก นับว่าเป็นอันตรายอย่างยิ่ง ซึ่งตามความเป็นจริง ในโลกแห่งการแข่งขันกันทางปัญญา เพื่อความอยู่รอดในสังคมโลกนั้น จำเป็นต้องสร้างเด็กและเยาวชนให้มีความเข้มแข็ง ทางด้านสติปัญญา ความสามารถและคุณธรรม จริยธรรม ประเทศชาติจึงจะสามารถอยู่รอดและมีความสงบสุขได้ (วีระพงศ์ ถิ่นแสนดี, 2550, หน้า 1-2)

พระเทพเวที (2536, หน้า 12-20) ได้ให้ความเห็นในสิ่งที่ทำให้คนในสังคมไทยขาดคุณธรรม จนกลายเป็นปัญหาในปัจจุบัน 5 ประการ คือ (1) ความต้องการของคนในสังคมและความต้องการของสังคมสวนทางกันนั้น คือ สังคมต้องการความเจริญเกิดขึ้นแต่คนในสังคมปฏิบัติอีกทางหนึ่ง คือทำเพื่อสนองความต้องการของตนเองเมื่อปฏิบัติไม่ถูกต้อง จึงเกิดปัญหาขึ้น (2) คนไม่เข้าใจสภาพสังคมของตนเอง สังคมของ ชาวพุทธ

เป็นสังคมแห่งความเมตตา กรุณา เอื้ออาทรต่อกัน สอนให้รู้คุณและตอบ แทนคุณ รู้รัก สามัคคี แต่กลับปฏิบัติตรงกันข้าม มีแต่ความเห็นแก่ตัว โหดร้าย ไม่รู้จัก คุณคน แก่งแย่ง ชิงดีชิงเด่น (3) สังคมไทย เป็นสังคมแห่งการฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย ชอบบริโภคนิยมไม่ชอบผลิต เมื่อฟุ่มเฟือยมากต้องใช้เงินมาก เมื่อไม่ได้ในทางสุจริต ก็หามาโดยทางทุจริต ความ ซื่อสัตย์ก็หมดไป (4) การขาดระเบียบวินัย ตั้งแต่ท้องถนน ชอบทิ้งชอบขว้าง ขาดความ เคารพกฎ กติกา ของสังคม ขาดความรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง ซึ่งเกี่ยวกับการ ดำเนินชีวิต การทำงาน การอยู่ร่วมในสังคม (5) แหล่งอบายมุขมีอยู่ดาษดื่น เป็นที่มั่วสุม ของคนทุกประเภท ทำให้คนห่างไกลจากความดี ความเป็นผู้มีคุณธรรม จริยธรรมใน ที่สุด ปัญหาสังคมก็ติดตามมา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545 เป็นจุดเริ่มต้นใหม่ ในการปฏิรูปการจัดการศึกษาแห่งชาติ มีความมุ่งหมายเพื่อการ จัดการศึกษา ต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545, หน้า 5) จากความมุ่งหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่มุ่งพัฒนาคนไทย ทั้งด้านความรู้ คุณธรรม นั้น จะเห็นว่าภารกิจในการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม เป็น ภารกิจที่สำคัญเร่งด่วนของสถานศึกษา ทั้งนี้เพราะคนในสังคมปัจจุบัน พยายามเรียกร้อง และถามถึงคุณธรรมของคนไทยในด้านคุณธรรม จริยธรรม เป็นอย่างมาก ซึ่งปัญหาด้าน คุณธรรม จริยธรรม เกิดขึ้นในทุกระดับการศึกษา เพิ่มความหนักใจให้แก่ผู้บริหาร สถานศึกษา ครู และผู้ปกครองนักเรียน เป็นอย่างมาก

การจัดการศึกษาของโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง จัดตั้งขึ้นเพื่อเป็น สถานศึกษาในสังกัดคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็นสถานปฏิบัติการ ทางด้านการศึกษาและเป็นที่ฝึกอบรม ทางวิชาการแก่เยาวชน ดำเนินการรับนักเรียน ตั้งแต่ปีการศึกษา 2516 เป็นต้นมา โดยเปิดสอนในระดับการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ปฏิบัติงานตอบสนอง นโยบายของรัฐบาล ตามแผนปฏิรูปการศึกษา และพระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542

ในขณะดำเนินการจัดการศึกษาไปแล้วนั้น ยังประสบปัญหาในเรื่องเกี่ยวกับคุณธรรม จริยธรรม ของนักเรียนจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยในฐานะเป็นผู้บริหารโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ในช่วงปี พ.ศ. 2542 ถึง พ.ศ. 2549 มีความสนใจที่จะทำการวิจัยศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง เพื่อนำผลการวิจัยเสนอผู้บริหารคนต่อไปใช้ในการวางแผนเพื่อการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงให้มีประสิทธิภาพ และใช้ชีวิตอย่างมีคุณค่าเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง
2. เพื่อเปรียบเทียบการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ตามตัวแปร เพศ และระดับชั้นปีที่กำลังศึกษา (ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6)

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่กำลังศึกษาอยู่ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวนทั้งสิ้น 2,200 คน
2. กลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการสุ่มแบบง่าย (simple random sampling) ใช้วิธีการจับสลากที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ขนาดประชากร 2,200 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จของ Krejcie and Morgan (1970, pp. 607-610) ได้จำนวน 350 คน

3. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 3.1.1 เพศ : ชาย
: หญิง
- 3.1.2 ชั้นปีที่กำลังศึกษา : ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
: ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
: ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
: ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
: ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
: ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง 4 ด้านคือ

3.2.1 การพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนควบคู่ไปกับกิจกรรมการเรียนการสอน

3.2.2 การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียน เพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

3.2.3 กิจกรรมของโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

3.2.4 การกำหนดระเบียบปฏิบัติและควบคุมการปฏิบัติเพื่อพัฒนาคุณธรรมจริยธรรม

นิยามศัพท์เฉพาะ

การพัฒนา หมายถึง การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือการปฏิบัติในระดับที่มากขึ้น
คุณธรรม จริยธรรม หมายถึง ความประพฤติที่เป็นคุณความดี ถูกต้องกับเกณฑ์
ของสังคม

นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังเรียนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ในโรงเรียน
สาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง หมายถึง โรงเรียนในสังกัดคณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่จัดการเรียนการสอนตั้งแต่ระดับมัธยมศึกษาปีที่
1 ถึง ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยใช้เป็นแนวทางในการวางแผนการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณธรรม
จริยธรรมนักเรียน โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงให้มีประสิทธิภาพ
2. ผลการวิจัยใช้เป็นแนวทางสำหรับครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหงเกิดการพัฒนาด้าน
คุณธรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่อง

กรอบแนวคิดในการวิจัย

